

O'ZBEKISTON RESPUBLIKASI
OLIV TA'LIM, FAN VA INNOVATSIYALAR VAZIRLIGI
MUHAMMAD AL-XORAZMIY NOMIDAGI
TOSHKENT AXBOROT TEXNOLOGIYALARI UNIVERSITETI

INNOVATSIYA VA LOYIHALARNI BOSHQARISH
FANING O'QUV DASTURI

Bilim sohalari:	200 000	San'at va gumanitar fanlar
	300 000	Ijtimoiy fanlar, jurnalistika va axborot
	400 000	Biznes, boshqaruv va huquq
	600 000	Axborot – kommunikatsiya texnologiyalari
	700 000	Muhandislik, ishlov berish va qurilish sohalari
	210 000	San'at
	310 000	Ijtimoiy va xulq atvoriga mansub fanlar
	320 000	Jurnalistika va axborot
	410 000	Biznes va boshqaruv
	610 000	Axborot – kommunikatsiya texnologiyalari
	710 000	Muhandislik ishi
		Professional ta'lim nazariyasi va metodikasi (Kompyuter injiniringi)
Ta'lim mutaxassisliklari:	70112401	Kompyuter grafikasi va dizayn
	70210402	Raqamli iqtisodiyot
	70310501	Elektron kutubxona va arxivlar
	70320402	Logistika (Raqamli logistika)
	70411701	Elektron tijorat
	70610101	Kompyuter tizimlari va dasturlash texnologiyalari (Dasturiy injiniring)
	70610205	Geoxorot tizimlari va texnologiyalar
	70610301	Kriptografiya va kriptomanzil
	70610302	Axborot xavfsizligi
	70610501	Kompyuter injiniringi (A va MT)
	70610501	Kompyuter injiniringi (ADVL)
	70610501	Kompyuter injiniringi (KTL)
	70610502	"Elektron hukumat" tizimini boshqarish
	70610503	Tibbiyotda kompyuter tizimlari
	70610504	Ma'lumotlar ilmi
	70610505	Internet ashyolari
	70610601	Dasturiy injiniring
	70610701	Sun'iy intellekt
	70611001	Telekommunikatsiya injiniringi (AUT)
	70611001	Telekommunikatsiya injiniringi (TERD)
	70611001	Telekommunikatsiya injiniringi (IT)
	70611003	Telekommunikatsiya tizimlarining dasturiy ta'mini
	70611004	Telekommunikatsiya tizimlari va tarmoqlarda axborot xavfsizligi
	70611005	Optik to'lali tarmoqlar texnik ekspluatatsiyasi
	70611006	Fotomika va optik aloqa
	70611101	Multimedia filmlar texnologiyalari
	70611401	Postda xizmatni tashkil etish va texnologiyasi
	70611601	Telesidniye, radioaloqa va radiobeshirish qurilmalari hamda tizimlari
	70611701	Mobil aloqa tizimlari
	70611702	Intellektual axborot kommunikatsion tizimlari
	70611703	Sun'iy yo'ldoshi aloqa tizimlari
	70611802	Videotexnologiyalar
	70611901	Maxsus yoritish texnologiyalari
	70612101	Raqamli kriminalistika
	70710601	Elektr ta'minoti (Telekommunikatsiya tarmoqlari va tizimlari)
	70711801	Tibbiy-biologik apparatlar, tizimlar va majmualar

Fan/modul kodi IAPM14MMK (magistratura)	O'quv yili 2023-2024	Semestr 2	ECTS-KREDI 4
Fan/modul kodi Majburiy	Ta'lim tili O'zbek/rus		Haftadagi dar: soati 3
1	Fanning nomi	Auditoriya mashg'ulotlari (soat)	Mustaqil ta'lim (soat)
	Innovatsiya va loyixalarni boshqarish	44	76
2	Jami yuklam (soat) 120		

2

- **I.Fanning mazmuni**
- **Fanni o'qitishdan maqsad** – talabalarga innovatsiya va loyixalam boshqarishning nazariy asoslarini, uning asosiy tushunchalari va kategoriyalarini, loyiha turlari va ularni ishlab chiqishni o'rgatish hamda amaliyotda tatbiq etish ko'nikmasini hosil qilishdan iborat.
- **Fanning vazifasi** – nazariy bilimlar, amaliy ko'nikmalardan asosida loyixalarni shakllantirish va ularni amaliyotga tatbiq etishdan iborat.

II. Asosiy nazariy qism (ma'ruza mashg'ulotlari)

II.I. Fan tarkibiga quyidagi mavzular kiradi:

1-mavzu. Innovatsiya va loyihalarni boshqarish
Innovatsiyalar. Innovatsiyaning turlari. Innovatsiyalarning iqtisodiyot uchun ahamiyati. Innovatsiyalarning loyixalardagi o'rni. Innovatsiya va loyihalarni boshqarish bilan bog'liq iqtisodiy konsepsiyalar.

2-mavzu. Innovatsiya turlari va ularni boshqarish
Innovatsiya va ularning turlari. Korxonalarda innovatsiyalardan foydalanish. Innovatsiyalarni jalb qilishga ta'sir etuvchi omillar.

3-mavzu. Innovatsiyalar va strategik rejalashtirish
Innovatsiyalarning strategik ahamiyati. Korxonada faoliyatini rejalashtirishda innovatsiyalarning o'rni. Innovatsiyalarni rivojlantirishga ta'sir etuvchi omillar.

4-mavzu. Loyihalarning marketing tahlili
Marketing. Marketing tahlil. Loyihalarning marketing tahlili Loyixalarga talab va taklif. Korxonalar faoliyatida loyixalarning o'rni.

5-mavzu. Loyixalarning turlari va ularning mohiyati, Fundamental va Amaliy loyixalar

Loyiha. Loyixa turlari. Loyixalarning zarurligi va ahamiyati. Korxonada va tashkilotlar tomonidan e'lon qilinadigan loyixalar. Fundamental

loyixalar. Fundamental loyixalarga tegishli xujjatlar. Xujjatlarni rasmiylashtirish amaliyoti. Loyixani shakllantirishda qo'yiladigan talablar. Amaliy loyixalar. Amaliy loyixalarga tegishli xujjatlar. Xujjatlarni rasmiylashtirish amaliyoti. Loyixani shakllantirishda qo'yiladigan talablar.

6-mavzu. Innovatsion va STARTAP loyihalar.

Innovatsion loyixalar innovatsion loyixalarga tegishli xujjatlar. Xujjatlarni rasmiylashtirish amaliyoti. Loyixani shakllantirishda qo'yiladigan talablar STARTAP loyixalarga tegishli xujjatlar. Xujjatlarni rasmiylashtirish amaliyoti. Loyixani shakllantirishda qo'yiladigan talablar.

7-mavzu. Xorijiy: xalqaro, hamkorlikdagi loyihalar va innovatsiyalarga ta'siri.
Xorijiy loyixalar va ularning milliy iqtisodiyotga ta'siri. Xalqaro loyihalar, xalqaro loyixalarga tegishli hujjatlarni rasmiylashtirish jarayonlari.

8-mavzu. Loyihalarning shakllanish bosqichlari

Loyixa mavzularini shakllantirish. Ishchi guruhni tashkil qilish. Loyixa raxbarini belgilash va unga qo'yiladigan talablar. Jamoani shakllantirish. Kerakli hujjatlarni tayyorlash. Mavzuning shakllantirishdagi talablar va uning dolzarbligini aniqlash.

9-mavzu: Loyihalarga innovatsion yondoshuv va uning natijalari taxlili.

Loyixalarning turlarini aniqlash. Loyixa turlariga qo'yiladigan alohida talablar. Loyihalarga innovatsiyalarni jalb etish jarayonlari.

10-mavzu. Loyiha hujjatlarini tayyorlash bosqichlari va ularni takomillashtirish.

Loyixa hujjatlarini shakllantirish. Moliyaviy jixatlar, loyixaning qiymatini belgilash. Talab etilgan "shakl"larni to'ldirish amaliyoti. Loyixa muddatlari.

11-mavzu. Loyihalarni oxirgi shakllangan varianti va uni texnik-iqtisodiy hamda moliyaviy jihatdan monitoring qilish

Loyixalarning oxirgi shakli. Loyixalarni saytlarga elektron joylashtirish. Texnik vazifalarning belgilanishi. Kalendar rejalar.

12-mavzu. Loyihalarning tashkiliy tuzilmasi va uni moliylashtirish.

Loyixalarning tashkiliy tuzilmasini belgilash va vazifalarni aniqlash. Loyixalarning samaradorligini taxlil qilish. Loyixa ishtirokchilariga maosh belgilash tartibi.

<p>13-mavzu. Investitsiyalarni jalb qilish va uning samardorligi. Investitsiyalar. Loyixalarning investitsion jozibadorligi. Loyixalarga investitsiyalarning jalb etilishi. Samarali va samarasiz investitsiyalar.</p> <p>14-mavzu. Loyihalarda risk xavfini aniqlash va boshqarish. Risk va unga ta'sir etuvchi omillar. Loyixalarda risk xavfining Innovatsiyalarni joriy qilish va investitsiyalashda risk xavfini aniqlash. Daromadlarning o'zgarish shkalasi va investitsiyalashda risk xavfi darajasi.</p> <p>15-mavzu. Loyihalarni yakuniy bosqichga tayyorlash. Loyixalarning tugatilish jarayonlari. Xisobotlar. Yakunlanmagan loyixalar. Loyixa muddatlariga ta'sir etuvchi omillar. Tijoratlashtirish. Innovatsiyalarni tijoratlashtirish. Loyixa natijalarini tijoratlashtirish.</p> <p>III. Amaliy mashg'ulotlar bo'yicha ko'rsatma va tavsiyalar Ushbu fanda amaliy mashg'ulotlar rejalashtirilmagan.</p> <p>IV. Mustaqil ta'lim va mustaqil ishlar</p> <ul style="list-style-type: none"> • Innovatsiya va loyihalarni boshqarish • Innovatsiyaning turlari. • Innovatsiyalarning loyixalardagi o'rni. • Loyixalarning turlari va ularning mohiyati • Korxonalar va tashkilotlar tomonidan e'lon qilinadigan loyixalar. • Fundamental loyixalarga tegishli xujjatlar. • Amaliy loyixalarga tegishli xujjatlar. • Innovatsion loyixalar innovatsion loyixalarga tegishli xujjatlar • STARTAP loyixalarga tegishli xujjatlar. • Xorijiy loyixalar va ularning milliy iqtisodiyotga ta'siri. • Xalqaro loyihalar, xalqaro loyixalarga tegishli hujjatlarni rasmiylashtirish jarayonlari. • Loyixalarni davlat tomonidan qo'llab quvvatlash va boshqarish • Loyihalarning shakllanish bosqichlari • Loyixa mavzularini shakllantirish. • Jamoani shakllantirish. • Loyixalarga innovatsiyalarni jalb etish jarayonlari. • Loyihalarning tashkiliy tuzilmasi • Loyihalarni moliyalashtirish • Loyixalarning samardorligini taxlil qilish. • Investitsiyalarni jalb qilish va uning samardorligi. • Loyixalarning investitsion jozibadorligi.
--

<ul style="list-style-type: none"> • Loyixalarga investitsiyalarning jalb etilishi. • Samarali va samarasiz investitsiyalar. • Loyihalarda risk xavfini aniqlash va boshqarish. • Risk va unga ta'sir etuvchi omillar. • Loyixalarda risk xavfining innovatsiyalarni joriy qilish va investitsiyalashda risk xavfini aniqlash. • Daromadlarning o'zgarish shkalasi va investitsiyalashda risk xavfi darajasi. • Innovatsiyalarni tijoratlashtirish. • Tijoratlashtirish. • Innovatsiyalarni tijoratlashtirish. • Loyixa natijalarini tijoratlashtirish.
<p>3 V. Fan o'qitilishining natijalari (shakllanadigan kompetensiyalar) Fanni o'zlashtirish natijasida talaba:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Innovatsiya, investitsiya va loyixalar, loyixalarning turlari bo'yicha <i>tasavvurga ega bo'lishi</i>; • Loyixalarning turlari, loyixalarni moliyalashtirish, ularning manbalari, loyixalarni rasmiylashtirish xaqida <i>bilishi va ulardan foydalana olishi</i>; • Loyixalarni shakllantirish, loyiha turlarini ajrata olish, loyihalarni shakllantirish va rasmiylashtirish jarayonini tavsiflash, xulosalarni ta'riflash va olingan natijalarni baholash haqidagi <i>ko'nikmalariga ega bo'lishi kerak</i>.
<p>4 VI. Ta'lim texnologiyalari va metodlari:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Ma'ruzalar; • Interfaol keys-stadilar; • Seminarlar (mantiqiy fikrlash, tezkor savol-javoblar); • Guruxlarda ishlash • Taqdimotlarni qilish • Individual loyixalar • Jamoa bo'lib ishlash va himoya qilish uchun loyihalar.
<p>5 VII. Kreditlarni olish uchun talabalar: Fanga oida nazariy va uslubiy tushunchalarni to'la o'zlashtirish, tahlil natijalari to'g'ri aks ettira olish, o'rganilayotgan jarayonlar xaqida mustaqil mushoxada yuritish va</p>

<p>joriy, oraliq nazorat shakllarida berilgan vazifa va topshiriqlarni bajarish, yakuniy nazorat bo'yicha yozma ishni topshirish.</p>	<p style="text-align: center;">Asosiy adabiyotlar</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Л.Н. Боронина “Основы управления проектами” -Екагеринбург, 2015 2. Т.А.Хо'jaqulov. “Loyixalarni boshqarish” - Toshkent, 2018 <p style="text-align: center;">Qo'shimcha adabiyotlar</p> <ol style="list-style-type: none"> 1.Mirziyoev Sh.M. Tanqidiy tahlil, qat'iy tartib-intizom va shaxsiy javobgarlik – har bir rahbar faoliyatining kundalik qoidasi bo'lishi kerak. O'zbekiston Respublikasi Vazirlar Mahkamasining 2016 yil yakunlari va 2017 yil istiqbollarga bag'ishlangan majlisidagi O'zbekiston Respublikasi Prezidentining nutqi. // Xalq so'zi gazetasi. 2017 yil 16 yanvar, №11. 2. A.E.Kuvnakov, A.E.Mirzaev, I.I.Tursunov, S.P.Xaliiv “Biznes tizimlarini tahlili va loyihalash” -Toshkent- 2018 yil <p style="text-align: center;">Axborot manbaalari</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. www.cbu.uz 2. www.gov.uz 3. www.lex.uz 4. https://psyvera.ru/4580/principy-i-metody-upravleniya 5. http://infomanagement.ru/lekcya/Principi_upravleniya
<p>6</p>	
<p>7</p>	<p>Fan dasturi Muhammad al-Xorazmiy nomidagi Toshkent axborot texnologiyalari universiteti Kengashining 2023 yil “ ” _____dagi _____sonli bayonnomasi bilan ma'qullangan.</p>
<p>8</p>	<p>Fan/modul uchun ma'sullar: Ismoilova G.F - Muhammad al-Xorazmiy nomidagi Toshkent axborot texnologiyalari universiteti, “Menejment va marketing” kafedrasi mudiri, i.f.n., dos.</p>
<p>9</p>	<p>Taqrizchilar: Qodirov A.M- TDIU huzuridagi O'zbekiston iqtisodiyotini modernizatsiya qilish markazi sektor mudiri, i.f.d. prof. Iminova N.A Muhammad al-Xorazmiy nomidagi Toshkent axborot texnologiyalari universiteti, “AKT sohasida iqtisodiyot” kafedrasi mudiri, i.f.n., dos.</p>